

Sorgepeng

Låt sorgen ta sin tid

Varje år dör nästan 500 barn i Sverige. Deras föräldrar vittnar om att verkligheten inte går att ta in. Men efter två veckor förväntas föräldrar återgå till jobbet och vardagen, utan sitt barn. Sorgepengen som infördes under Alliansåren behöver utökas. Liberalerna vill införa ett stöd som ger föräldrars sorg fullt utrymme under sex månader.

Samhället behöver bli mer omtänksamt även på andra sätt. Om ett vuxet barn eller en annan vuxen vi älskar dör, då finns i dag inte en timmes rätt till betald ledighet. En människa som förlorar sin nittonåring, lillebror eller livspartner klarar inte av att gå till jobbet, men har inget tillåtet sätt att stanna hemma. I ett sjukt system bedöms våra mest mänskliga reaktioner som sjuka. Sörjande människor kallas till vårdcentralsbesök och utsätts för bedömning av arbetsförmågan hos Försäkringskassan. De sjukförklaras, eftersom det är det enda sättet i dag att få utrymme att sörja för den som inte har en förmögenhet sparad. "Anpassningsstörning" kan diagnosen heta, som om tomheten vore sjuk.

Det är vanligt att svår sorg kastar oss handlöst mellan hyperaktivt chocktillstånd, över till handlingsförlamning och vidare till dagar då vi inte vill annat än jobba. Under lång tid kan minnen, dofter och tillfällen utlösa en kraftfull våg av sorg över det vi förlorat: i en alldeles vanlig, mänsklig sorgprocess böljar förtvivlan fram och tillbaka, men sjukskrivning är stelbent och tar ingen hänsyn till sorgens växlingar. Sörjande människor betraktas därmed inte bara som sjuka, de hindras också från att ta vara på sina mindre tunga dagar.

Liberalerna vill reformera socialförsäkringen, så att samhället slutar antyda att sorgearbete är sjukligt och fel. Vi vill också utforma sorgpengen efter att sorg är randig och ofta går i glesnande vågor under en lång tidsperiod. Sorgedagar måste gå att ta ut när sorgen tynger som mest, men inte de andra dagarna. Sorgedagarna ska kunna användas under ett år.

Socialförsäkringen behöver ta hänsyn till att sorg är friskt, men mycket tungt, och stödet behöver utformas efter att sorg är randig och ofta kommer i vågor. Vi föreslår en breddad och flexibel sorgpeng, för ett samhälle som bryr sig.